

KLIIMAMINISTEERIUM

Saarde Vallavalitsus

Teie 13.12.2024 nr 7-1/1-107

Meie 06.02.2025 nr 7-15/24/6018-3

Saarde valla üldplaneeringule arvamuse esitamine avaliku väljapaneku ajal

Austatud vallavanem

Teavitasite Kliimaministeeriumi Saarde valla üldplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) aruande avalikust väljapanekust, mille jooksul on õigus avaldada arvamust.

Kliimaministeerium, vaadanud läbi üldplaneeringu seletuskirja ja *KSH* aruande, teeb järgmised ettepanekud üldplaneeringu seletuskirjale, millega palume arvestada:

1. Peatükis 4.16, mis käsitleb mäetööstuse ja turbatööstuse maa-alasid, leheküljel 33 punktis 3 on toodud: „*Visuaalsete mõjude ja häiringute vältimiseks ei ole soovitav uute karjääride avamine (uue maardla arvele võtmisel) Kilingi-Nõmme linna tiheasustusega alale lähemale kui 100 m.*“ ja punktis 4 on toodud: „*Uue või laiendatava karjääri (mäeeraldise ja selle teenindusmaa) vahemaa (puhverala) elamualadega võib olla üle 100 m, kui kaevandamisloa andja on kaevandamise mõjusid kaalunud ja suurema puhvri jätmise vajalikuks pidanud.*“.

Maapõueseaduse (MaaPS) § 50 lõike 10 kohaselt, kui mäeeraldis või selle teenindusmaa asub elamule lähemal kui 100 meetrit, tuleb taotlusele lisada selle kinnistu omaniku, sealhulgas hoonestusõiguse, korteriomandi või korterihoonestusõiguse omaniku, või maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maal asuva elamu omaniku nõusolek. Hoonestusõiguse alusel ehitatud elamu puhul tuleb esitada nii hoonestusõiguse või korterihoonestusõiguse kui ka selle kinnisasja omaniku nõusolek, millel elamu asub. Selgitame, et lähtudes MaaPS-i regulatsioonist ei ole välja toodud, kui suure puhverala võib jätta elamute ning mäeeraldise ja selle teenindusmaa vahele ning seda ei pea reguleerima üldplaneeringu seletuskirjas. Kaevandajal/arendajal on alati vaba valik jätta suurem puhverala. Soovitame punktid 3 ja 4 sõnastada ühe punktina järgmiselt: „*Visuaalsete mõjude ja häiringute vältimiseks ei ole soovitav uute karjääride avamine sh teenindusmaa moodustamine (uue maardla arvele võtmisel) Kilingi-Nõmme linna tiheasustusega alale ning elamualadele lähemale kui 100 m.*“.

2. Peatüki 5.1.2 „Väärtuslikud maastikud“ leheküljel 38 on toodud tingimused väärtuslikele maastikele iseloomulike väärtuste säilimiseks, punktis 11 on tingimusena märgitud: „*Maavaravaru kaevandamise lõppedes korrastada ala selliselt, et see sobituks väärtusliku maastikuga*“. Palume seletuskirjas täpsustada punkti sõnastust järgnevalt: „*Maavaravaru kaevandamise lõppedes võimalusel korrastada ala selliselt, et see sobituks väärtusliku maastikuga*“. Kaevandatud ala korrastamise suund määratakse kaevandamisloal. Korrastamise tingimuste esitamisel küsitakse arvamust erinevatelt osapooltelt, sh kohalikult omavalitsuselt. Kaevandatud ala on võimalik korrastada mitmel erineval eesmärgil.

3. Peatüki 5.2.2“ Roheline võrgustik“ leheküljel 47 on toodud tingimused roheline võrgustiku toimimise tagamiseks, punktis 15.5 on tingimusena märgitud: „*maavarade kaevandamist suudmeala piirkonnas vältida, kuna kaevandustegevusega kaasneb oluline häiring ja karjäärilal toimub oluline maastiku muutus, mis võib takistada loomade liikumist*“. Palume seletuskirja täpsustada, et ökoduktide suudmeala piirkonnas hindab maavara kaevandamise võimalikkust ökodukti omanik või vastutav asutus. Samuti palume sama peatüki punktis 13.2 sõnastust täpsustada, et maardlate rajamisel asemel kasutada sõnastust *maardlate kasutuselevõtul või kaevandamisala rajamisel*.
4. Peatükis 5.4.5.3 “Tuuleenergia“, mis käsitleb tingimusi tuuleparkide täpsemaks kavandamiseks tuuleenergeetika aladel, leheküljel 68 punktis 13 on toodud: „*Maardlale tuuliku või tuulepargi rajamiseks tuleb teha koostööd Kliimaministeeriumiga või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega. Maavarade maardla alale tuuliku või tuulepargi rajamiseks loa andmine toimub maapõueseaduses sätestatud korras*“. Täpsustame, et maardla on vastavalt MaaPS-le geoloogilise uuringuga piiritletud ja uuritud ning maavarade registris arvele võetud maavara lasund või selle osa koos vahekihtidega. Puudub vajadus kasutada terminit maavarade maardla, piisab kui kirjutada - *Maardla alale tuuliku...*
5. Peatükis 5.5.2 „Müra“, leheküljel 72 alapeatükis „Karjääride ja kaevandamisega seotud müra“ on toodud: „*Üldjuhul on päevasel ajal töötavate olemasolevate karjääride puhul piisav vahemaa normatiivse müraolukorra (ehk piirväärtusele vastava olukorra) tagamiseks ca 50...150 m (olenevalt maastiku eripärast ning töötavate masinate arvust). Ööpäevaringselt töötavate karjääride puhul on vajalik puhverala ulatus oluliselt suurem, kuna öised müra normid on rangemad. Uue või laiendatava karjääri (mäeeraldise ja selle teenindusmaa) vahemaa (puhverala) elamualadega võib olla üle 100 m, kui kaevandamisloa andja on kaevandamise mõjusid kaalunud ja suurema puhvri jätmise vajalikuks pidanud*“. Selgitame, et suurem puhver tagab alati väiksema müra taseme elamualadel. Eelpool toodud lõigu viimast lauset ei ole vaja tuua üldplaneeringu seletuskirja (vaata kirja punktis 1 ettepanekut). Paluksime tuua välja viite, mille põhjal on väidetud, et piirväärtustesse mahtuva mürataseme tagamiseks piisab 50 – 150 m vahemaast.
6. Üldise infona anname teada, et Maa-ameti geoloogia-alased ülesanded on alates 01.01.2025 Eesti Geoloogiateenistuses (EGT). Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 on antud alates 01.01.2025 volitus EGTle maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks. Palume kaasata ka EGT üldplaneeringu menetlusse. Samuti on alates 01.01.2025 Maa-amet ümber korraldatud Maa- ja Ruumiametiks (MaRu). Juhime tähelepanu, et MaRu vastavaid lubasid ja kooskõlastusi ei anna.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Klaas

rohereformi asekanstler kanstleri ülesannetes

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus

Ülle Otsepp, ulle.otsepp@fin.ee, 5851 3998

Harry Kuivkaev, harry.kuivkaev@kliimaministeerium.ee, 626 2964

Liina Ordlik, liina.ordlik@kliimaministeerium.ee, 625 1143

Kaur Kõue, kaur.koue@kliimaministeerium.ee, 625 6338